

JORDEN RUNT PÅ LAGOM ANTAL DAR

Gör man en utflykt är det i regel tråkigt att komma hem samma väg man for ut. Ett radikalt sätt att undvika sådana tråkigheter är att inte färdas tillbaka utan fortsätta jorden runt. Med flyg går det numera på c:a en vecka, med en bra segelbåt bör det gå på ett eller annat år. Det finns medelvägar mellan dessa ytterligheter och tillsammans med en reskamrat, en redlig kalkarl, gjorde vi upp en plan, som skulle taga c:a 4½ månader. I stora drag skulle färden gå med tåg till Genua, därifrån båt till Bombay, korsande och tvärsande i södra Indien och på Ceylon, därifrån båt till Singapore och ~~Eng~~ Hongkong, sedan flyg till Japan, sedan flyg till Honolulu, därpå flyg till St. Fransisco och till sist båt från Los Angeles via Panama till Europa. Planen visade sig vara bra, tillåtande anständig tid för sight-seeing i maklig takt. Så särskilt dyr var den inte heller. Om man kombinerar ihop på knepigt sätt med lastångare gå biljetterna på 772 \$. Med Pan American Airways snurrar man runt klotet för 1.300 \$. Sedan tillkommer naturligtvis drickspengar och sånt där.

Vår tur genomfördes programenligt, men med ett tragiskt inslag på slutet: Den redlige kalkarl, som var mitt sällskap, hade i seklets morgongryning inspekterat det påbörjade bygget av Panamakanalen. Han hade därför särskild anledning att befara den i dess färdiga skick. Ödet ville emellertid annorlunda. Då vår båt - M/S Risanger från Bergen - efter en veckas färd från Los Angeles lät ankeret gå vid kanalmynningen, Balboas hamn, gick samtidigt den norska flaggan ned på halv stång och jag fick fortsätta ensam.

Under ett par trista veckor på havet har jag nedskrivit en kort resumé över resan plus några reflexioner, av vilka jag gjort en del nästan alldeles själv, dels för att ha något att roa ned med på äldre dar, dels för att plåga en del vänner och bekanta. Jag börjar med en éloge över en inrättning, som är

känd under namnet Thos Cook & Son. Den är så gammal, att både herr Cook och hans älskade son äro döda för länge sen. Den har på c:a ett århundrade plockat på sig goda traditioner och förefaller vara en särdeles pålitlig inrättning, som mot rimlig ersättning ställer en välsnord organisation till den resandes tjänst, vart man än beger sig, därmed sparandes massor av tid för den, som ej i vardagslag ramlar omkring i olika världsdelar. I tip my hat to dear old Cook and his beloved son.

Resan startade juldags 1953 med Romexpressen, fullsmockad med skidungdom, som lämnade Mellansveriges barmark för att skida i Alperna. I Genua började sjöresan med ett splittrnytt underverk till båt, M/S Victoria, något av det mest fulländade i hotellväg, man kan tänka sig. Hytterna omsorgsfullt nedkylda genom air-condition; här och där på fartyget små krogar. I matsalen frambars allt vad det är dejligt av italiensk kökkonst - och det är inte bara småpotatisar precis - frambars säger jag av distingerad serveringspersonal, vilkens manér att presentera menyknappast kan överträffas av Herr Hammarsköld överräckandes en not till någon utrikesminister.

Passagerarna utgjorde givetvis en brokig blandning; från den självmedvetne tyske prinsen-ministern till den affekterat blyga kokotten - alla på väg till mer eller mindre välsignelsebringande verksamhet i östern. Konserter varje dag, bal ett par gånger i veckan, däckspel och allsköns fåfänglighet.

De geografiska munsbitar, som serverades stodo i sin art ingalunda efter det kulinariska - infarten till Neapel med, i bakgrunden Vesuvius, som dock ej ens på nyårsaftonen utvecklade någon rök, än mindre eld. Messinasundet med ett ~~starkt~~ snöklätt Etna. Kretas raggiga klippkust. Innan man visste ordet av var man i Port Said, där luften var lika brännande som den politiska situationen utefter kanalzonen. När Port Suids kontor och butiker stängdes i lagom tid på eftermiddagen strömmade massor av mer eller mindre ungdomliga herrar ut till en stor hed vid hamnen, där de framför statyn av Lesseps övade sig i krigets ädla konst genom att med spända vador och vidlyftigt armsvängande marschera runt runt under sakkunnigt gormande från egyptiskt underbefäl.

M/S Victoria gled sakta vidare genom kanalen och ökenlandskapet och så småningom var man ute i Röda Havet, infekterat av osynliga hajar och desto mer synliga tankfartyg.

Efter en titt på Aden anlöpte så M/S Victoria Karaschi. Det har blivit sagt att denna stad, som före Indiens uppdelning var ett medelstort och prydligt samhälle, men som efter nybildningen av Pakistan fått mottaga ett ej specificerat antal miljoner flyktingar, ej borde beskådas av europeiska turister. Det lär ha varit horribelt. Nu lär det vara mycket bättre, men det man ännu får se av människotrasor i trasor under en färd genom staden är beklämmande. Det var ej utan lättnad man stävade vidare mot Bombay.

En pampig redd, en strandautostrada, vars mått både vad vägbana och bebyggelse beträffar är något av Norr Mälarsgrand multiplicerad med c:a 5 samt Malabar Hill är det man närmast kommer ihåg. Särskilt utsikten från Malabar Hills trädgårdsanläggningar, där plats finnes både för de indiska parens små kärlekslekar och för asgamarnas mindre kärleksfulla lekar med liken av parsees, som enligt deras ~~religiösa~~ religion läggas ut på ett reservat däruppe. Har man förmånen att bo på österns pampigaste hotell, Taj Mahal, med rum så stora som bönehus i svenska landsorten, känner man sig som nästan nabob, fast man endast är en stackars genomsnittsturist. Vad har då denne fått erfara under en månads vistelse i Indien och på Ceylon? Ja, dels har han girigt skådat städer, byar, tempel och folkliv, dels har han ej kunnat undvika att få intryck av samtal med all sorts and conditions of men och genom läsning av de stora och välvärdade indiska tidningsdrakarna. De mest överväldigande synintrycken gävo de uråldriga templen i Ellora och Ajanta, en dagsresa i bil öster om Bombay, i långa tider övergivna och bortglömda samt först på sistone återupptäckta. I Ellora ha fromma händer under väl ett århundrade med de mest primitiva verktyg ur hårda klippan huggit ut en försvarligt stor gruva. I dess mitt fick en stenkub med en basyta med väl ett 30-tal meters sida stå kvar. Kuben har i sin tur mejslats ut och bearbetats till ett tempel med ett myller av filigransarbetade figurer ur indisk mytologi. I Ajanta möter

man en lång serie ur klippan utmejslade grottor, där den skulpturala utsmyckningen kompletteras av märkliga, delvis väl bevarade målningar.

En lång och tröttsam järnvägsresa förde därifrån till Heydrabad. Sedan den indiska regeringen avskaffat första klass på järnväg riskerar den ovane vite turisten att drunkna i folkhavets böljor på de indiska stationerna och man gör klokt i att medföra infödda tjänare, som ordnar med bäddar och mat. Järnvägsresan blev då ett bra sätt att studera folklivet, men hetta, flugor och mer eller mindre stympade tiggare satte ibland tålamodet på hårda prov.

Heydrabad var under engelska tiden en stor militärstad: Gollcondas Lanciärer - vilken romantisk titel - galloperade då på det väldiga Ladugårdsgärdet i stadens mitt. Vid mitt besök fick man belägg för att Gandhis riktlinjer för det nya Indien - "Kamp utan våld" - tillämpas med viss urskillning, ty väl en hel division indiska trupper paraderade på lanciärernas gamla exercisfält. Granna mannar, precision och disciplin. Alla möjliga vapenslag t.o.m. en grupp radiostyrda tomma bilar fingo vid defileringen mottaga honnör av den kommenderande generalen. Från det dammiga exercisfältet fördes vi av en vänlig indisk student ut till universitetet, där pampiga byggnader för olika fakulteter lågo inbäddade i sval grönska. Vi fingo mycken statistik till livs om nutidens lärdomsliv i Indien, men vem kan i 35° värme hålla ihop siffror om antalet indiska universitet och studentantalet, båda säkert lika imponerande, jag erinrar mig endast att möjligheterna för de universitetsbildade bedömdes som skrämmande låga.

Dagslånga svep i bil samt här och där ett skutt med ett av Air Indias flygplan förde oss vidare genom landet: i den brännheta solen skredo 3/4 nakna plöjare över fälten efter sina oxar, över vägen skuttade då och då en flock apor och oupphörligen bromsade man in vid möten av oxspann, lika sävliga och försedda med lika otympliga stora hjul som för 1000 år sedan. Vi fingo skåda Bangalore med dess många monumentala administrationsbyggnader från den engelska tiden och framför allt Mysore. Här sitter mycket kvar av glans och festivitas från den gamla, måhända goda, Maharadjetiden. Än idag illumineras det enorma palatset, då mörkrst faller på, än idag rider Maharadjan ut på de stora festtågen, där

det krälar av vita elefanter (vid festliga tillfällen få de guld-fodral på betarna och underkastas noggrann pedicure). Jag hade förmånen snudda vid Hans Höghet, som vid det tillfället presiderade vid en lunch, vilken celebrerade starten av en icke ~~xx~~ obetydlig indisk-engelsk cykelfabrik. Motsatsen mellan denna manifestation av engelsk-indiskt samarbete och meddelandet i tidningarna samma dag att General Motors sett sig nödsakad stänga sina anläggningar på grund av svårigheter att samarbetaxx med indierna var ju ett handels-politiskt pikanteri. Efter en välbehövlig andhämtning i den svala bergluften i Otuhamund (c:a m. över havet) vreds kaleidosko-pet vidare och trollade fram bilden av Madras och Madura. Här i syd-ligaste Indien finner man de mäktigaste och märkligaste indiska tempelbyggnaderna. Ej långt från Madras stå en rad utsökt modellerade, välproportionerade helgedomar ute vid stranden av havet, som redan slukat en del av dem. De som stå kvar tycks ha övergivits av sina trogna och de besökande tycks mest vara enstaka turister. Desto större är myllret av tillbedjare i de skyhöga templen i Madura, någon dagsresa från Madras. Man häpnar över den rikedom av myto-logiska figurer, som kryllar fram, mödosant uthuggna ur tornbyggnadernas stenblock och ur pelarna utan tal i källarvalven. En vanlig människa får väl nöja sig med att baxna inför tempelprakten - att tränga in i jungeln av religiösa föreställningar, som ligga bakom dessa skulpturala och arkitektoniska orier är en mödosam uppgift. En trösterik förenkling av problemet är på visst sätt den utom-ordentliga indiska toleransen på det religiösa området: alla religi-oner äro bra, ~~färrxxxx~~ förutsatt att man omfattar den med verklig tro.

En fråga, som man ofta hör framställas är den hur den moderna indiern skall reagera inför den västerländska civilisationen, som tränger in i och med landets industrialisering. Redan nu lära allt för många brahmaner vara mer intresserade av mammon~~s~~ än av fädrens läror. Hur skall det gå med Indiens själ? Skall den känsla för mystik, som i årtusenden varit Indiens kännetecken tyna bort? Huru skall det gå med den psykoterapi, som under den välbekanta be-nämningen yogi genomsyrat indisk befolkning? Så vitt jag kan förstå besvaras dessa frågor av lärda män och kännare därmed, att Indien ännu under oöverskådlig tid framåt skall förbli övervägande ett agrarland och att den jordbundna befolkningen kommer att bevara det

mesta av traditionerna. Den enda personliga kontakt det förunnades mig att få med dessa frågor, närmare bestämt med frågor, som ha med psychotherapi att göra, var den redogörelse en gammal indier gav mig, huru man i hans kretsar bar sig åt för att hålla borta alla tendenser till illvilja familjemedlemmarna emellan. Det var ett ~~mycket~~ mycket enkelt sätt: Familjemedlemmarna samlades i ett rum, man täppte väl till öronen med vax och sedan började man skälla ut varandra enligt alla konstens regler, ingalunda sparandes på de mest kraftiga invektiv. Sedan man sålunda avbördat det man ev. haft på hjärtat utan att offren hört någonting tagas vaxpropparna bort och allt är glädje och frid. Jag undrar bara för mig själv, hur det går om någon slarvar med vaxet och får tillfälle till tjuvlyssning.

Ingen som nu besöker Indien kan undgå att gripas av de stora problem som pochar på lösning genom den ofrånkomliga industrialiseringen. Denna uppges nu sysselsätta endast 4% av befolkningen. Resten sysslar med att producera och distribuera födoämnen, men det tragiska är att landet ej kan försörja sig självt. Det behöves folk för att industrialisera ett land, bygga dammar och kraftstationer etc., men ingen kan lyfta sig själv i håret. För några år sedan måste exempelvis indiska regeringen i ett visst distrikt sätta igång med byggen av vägar, baracker etc. Arbetare uppbådades och det behövdes en hel del. De producerade inga födoämnen och det de konsumerade köptes inom distriktet. Priserna gingo upp och bönderna sålde inte bara skörden utan även sina förråd som de trodde sig kunna ersätta till normala pris senare. Men priserna fortsatte att stiga och 2 å 3 millioner bönder dogo av svält. Dylika exempel överflöda och möjligheten att komma ur denna ^{vitiosus} ~~circulus vitiosus~~ - ett rationellt samband mellan födelsetal och dödssiffran - synes lika avlägsen som någonsin. Det är inget tvivel om att skördarna i Indien skulle kunna mångdubblas genom mer rationell gödsling, men den arme indiske bonden måste använda en stor del av sin kodynga till bränsle. Hur han vänder sig har han korumpen bak. Var 7:e människa på denna planet är indier.

Från Sydiens, åtminstone i februari, brända dalar är det en kort flygresan till det smaragdgröna Ceylon, där vi planerat några dagars vila och svalkande bad vid Colombos badstränder. Colombo

ligger emellertid så pass nära ekvatorn, att det blev mer än ~~xxx~~ lovligt skralt med svalkan och vi skyndade oss upp i höglandet, som bjuder på aktningsvärda höjsiffror. Adams Peak, där Buddha på sin tid steg ner på Ceylons jord (fotspåren som äro märkvärdigt väl behållna visas ännu), står med hela 2241 m.

I dessa vilda trakter med en tropikflora som söker sin like ha engelsmännen sakta men säkert gått vildmarken in på livet och ~~maxxx~~ enorma arealer stå nu exploaterade genom theodlingar. Högt häruppe i ett gudabenådat klimat och med en ståtlig inramning av berg och skog ligger bergstationen Nuwara Eliya, där engelsmännen ordnat allt vad den trötte kolonialmannen kan drömma om i fråga om möjligheter att rekreera sig efter tropiklivets strapatser. Det behöver ~~xxx~~ ju bara nämnas det, att söta Elisabeth och hennes gemål funnit platsen värdig som tillfälligt vilohem under deras senaste Dominionresa. Vi avnjöto stationens agrementer några ljuvliga dagar och åkte sedan kana med bil ned igenom den ångande urskogen, där då och då s.k. flygande hundar dinglade mellan grenarna och hemtrevlige alligatorer gäspade vid flodbankarna. Målet var Colombo, där vi bordade ett systerskepp till nyssnämnda M/S Victoria, nämligen M/S Asia, mellan vars relingar vi i 10 dagar och lika många nätter vältrade oss i samma raffinerade miljö som på resan Genua-Bombay endast med ~~xxx~~ ett kort avbrott för en kort sightseeingtur i ett brännhett Singapore. Sedan kom Hongkong. Rom är ju byggt på kullar, Hongkong är byggt på sockertoppar av ansenlig höjd. Området är ej stort men det härbergerar ett par eller mer millioner människor, varav någon million flyktingar från Canton, ett par hundratusen bo på sampaner i hamnen. Runt om ligger Kommunistkina. En pittoresk och trivsam blandning av öst och väst. Man kan ariva omkring hur länge som helst i hamnkvarteren, se på myllret av käringar, ungar och hundar på sampanernas däck, irra i de långa raderna av basarer, stinna av folk, kineser mest, och ofta välsignade man de yngre välskapade kinesdamernas välvilja att behagfullt uppbära den åtsittande, aningsfullt uppslitsade kjolen etc.etc. Vid lunchdags slinker man in på någon bättre kinesrestaurant, där man så småningom får klart för sig att kineserna ligga i tåten bland alla nationer, då det gäller raffinerad matlagning. Fram mot aftonen tar man bussen ut till de

pampiga hotell, som man klokt nog lagt några kilometer utanför staden. Vägen ormar sig upp bland de nyssnämnda sockertopparna, då och då får man se staden och hamnen i fågelperspektiv.

Egendomligt nog har man lyckats trolle fram ett flygfält bland Hongkongs sockertoppar och en varm och vacker marseftermiddag bar det iväg i luften med Tokyo som mål. Efter beräknat antal timmar var man där och möttes av en pipande snöstorm, där man knappt såg längre än näsan räckte. Min stackars reskamrat fick antagligen knäcken av den våldsamma temperaturskillnaden.

Vädret fortfor att vara kallt och olustigt den tid vi tillbragte i Japan, vilket bidrog att sätta ned den turistiska verkningsgraden. Det tog ej så många dagar att se sig mätt på Tokyo med dess underliga blandning av moderna 10-våningshus liggande som russin ~~ox~~ⁱ en enorm kaka av mer eller mindre barackartad bebyggelse. Bortsett från de kejserliga trädgårdarna i stadens centrum ha de stackars Tokyoborna ej just så många tillfällen att vädra sig i parkanläggningar.

Varje rättrogen turist gör givetvis en utflykt till Fuytsan och vi tillhörde de rättrognas skara. Efter ett par tre timmars färd med tåg och något ditåt med bil kommo vi upp i det karga högland, där det heliga berget tronar. Det dolde sig väl i dimmor hela dagen, men då vi påföljande morgon lämnade hotellet och dess vördsamt bugande personal steg det fram som genom ett trolleri och hängde sedan som ett rosafärgat moln över våra huvuden, när vår bil rullade ner från det kala höglandet mot slätterna med dess myller av hus och människor. Ännu sedan vi en bra stund rullat vidare med sydexpressen stod helgedomen fullt synlig däruppe och man förstår fullerväl den roll berget spelat i ~~maxjapan~~ japanskt medvetande. Färden gick vidare mot den gamla kejsarstaden Kyoto för att göra bekantskap med Shogunernas och den kejserliga dynastiens palats, båda imponerande i deras strängt spartanska hållning. Ett besök i den närbelägna staden Nara för att betyga därvarande enorma Buddabild var vörddnad avslutade sight-seeing-turerna.

Alla veta ju att Japan är en myrstack och efter det olyckliga kriget ha de stackars myrorna ännu större svårigheter än förr. Kampen om brödbitarna är hård och den som endast haft tillfälle att röra sig i det stora myllret får intrycket av något grått, hårt och överexploaterat. Ej ens besök i de finare Geishahusen (kunna utan fara besökas

även av konfirmationsungdom) kunde förjaga detta intryck. Men det bryter ofta igenom glimrar av hjärtevärmande älskvärdhet och redan det, att så många i det dagliga umgänget ge sig tid med den mycket prolongerade och mycket djupa bugningen lättar upp betydligt.

En stor tidskrift ~~är~~^{har} nyligen i Japan gjort en Gallup bland den yngre skolungdomen, som uppfordrades att med en liten teckning illustrera vad den tänkte taga sig till i framtiden. Det vidlyftiga materialet innehöll endast mycket få teckningar av granna militärer, så gott som utan undantag tycks de små japanerna ha fred och fredliga sysselsättningar som ideal. Så länge det nu kan räcka.

Vi fingo ej se Japan i körsbärsblommornas tid, den kom först fram i April och med hänsyn till det ogästvänliga klimatet var det därför med en viss lättnad vi samlade oss till skuttet över Stilla Oceanen till de norraligaste av Söderhavsoarna, Hawaii-gruppen.

Den s.k. datumlinjen går över Honolulu och om jag ej minns orätt kommo vi fram innan vi startade. Den effektiva flygtiden Tokyo-Honolulu är eljest c:a 10 tim. Planet cirklar ett slag före landningen över den fanösa Pearl Harbour, där än idag ett par stolta U.S. slagskepp låsa på havsbotten. Första gången jag hörde närmare talas om Honolulu var under en ~~skidå~~ skidfärd i Lappland, där min vän fjällfotografen efter en "natt på drivan genomvakad" vrängde sin sovpåse av renkalvskinn och gjorde jämförelser mellan kalvskinnets läckert gulbruna färgton och Honolulufllickornas hudfärg. Det har gått ett halvsekel sedan Herr Fotografen skådade Honolulu och det har hänt en del sedan dess. Det sägs ju att Öst och Väst ej kan mötas, men här har möten tydligen ägt rum con amore. Vid mer än ett tillfälle fick jag förtroenden av ungefär det innehålllet att "my Swedish grandfather left the ship and swam ashore because he wanted a good wife, you see". Det har m.a.o. kommit mycket mjölk i chokladen. Öarna äro överexploaterade och det som mest exploateras är socker, ananas och turister. Men ingen industri kan ta bort de betagande vackra vyerna av taggiga blånande bergstoppar och skumfransade palminfattade hafsviker. Staden Honolulu är utomordentligt välbyggd och statyn av den siste infödde härskaren kan med visst välbehag skåda ut över väldiga vidder i grönska inbäddade bungalows. Är det sant som man säger att Hawai's urinvånare huvudsakligen ägnade sig åt blommor och kärlek och sång så har naturligtvis dessa utomordentligt angenäma sysselsättningar med tiden

fått maka åt sig en del och numera får nog den stora blandade befolkningen sin dryga andel av den dom, som fälldes över Adam och Eva efter deras lilla pomologiska eskapad. Trots allt dröjer här kvar något av Söderhavets förtrollning, än bekransas man med välluktande blommor både när man kommer och när man far, än hör man i kvällen Hawaisånger och än finnas Hula hula flickor, som tål att se på; kanske bara skuggor av det som kunde skådas förr i världen, men fan så söta skuggor i alla fall. Det verkade som även de värsta amerikanska björnar skulle tänjas i denna atmosfär.

Vi lämnade Honolulu med flyg för att uppsöka dessa amerikanska björnar i deras idé, närmare bestämt i Californien. Redan i mina punschdoftande lyckostunder som teknolog i seklets morgon sjöngo vi till detta landskaps ära: "I Kalifornien, där himmelen är blå och näktergalar slå" och jag fann, att denna poetiska beskrivning ej alltför illa stämde med verkligheten, åtminstone beträffande klimatet, som gav oss ett par strålande solskensveckor.

St. Fransiscos skönhet och många andra företräden är så välkända och så ofta beskrivna, att jag avstår i detta sammanhang. Det är en stad med många trivsamma drag: än skramla i några branta gator kabeldrivna ~~spårvagnar~~ spårvagnar från tidernas morgongryning, än bevaras på hemträvliga krogar de kulinariska traditionerna från guldrushens dagar, då köksmästare från all världens hörn strömnade till för att flattera gommen på nyrika crösusar. Där blåser också friska vindar av amerikansk företagsamhet: från Golden-Gatebron, denna spindelvävsgraciösa jätte, ser man åtskilliga affärskatedraler sträva upp mot skyn och bron är själv en länk i den autostrada, som snart skall ringla ner från U.S. nordgräns ned någonstans till södra spetsen av Sydamerika.

I en bekväm Pullmanvagn läto vi en vacker dag den omväxlande kuststräckan mellan St. Francisco och Los Angeles passera revy.

Under det att St. Francisco är en stad med traditoner och en bebyggelse av den art man är van vid, alltså en citybildning, bostads- och förortskvarter, samt en hamn, som man kan se från en stor del av staden, är Los Angeles ej likt något annat. Med Los Angeles menar jag då hela det konglomerat av samhällen, som vuxit upp i omedelbar anslutning till den ursprungliga stadsbildningen. Dessa drabantstäder -- Long Beach, Beverly Hills, Hollywood, S:ta Monica etc. etc. -- ha vardera flera hundratusen innevånare och vad man i dagligt tal kallar

Los Angeles ser därför på ~~xx~~ kartan ut som en stor bläckfisk, vilken sträcker sina tentakler milsvitt åt alla håll. Industri och handel i detta konglomerat har redan passerat St. Fransisco. Hamnen är nu den största på USA:s västkust och det är betecknande, att bilfärden från ett hotell i Los Angeles centrum ut till denna hamn tar c:a 1 timmes tid - det är nämligen c:a 40 km dit ut, och det är bebyggelse hela vägen. Ur turistisk synpunkt är det kanske det väldiga trafikmaskineriet, autostradorna ut genom Los Angeles till Hollywood som närmast fångar intresset. Har man sett sig mätt på trafikmaskinerier kan man taga en buss och på någon timmes tid kommer man ut till någon förnäm trädgårdsstad, där man i timal kan beundra utsökt vackra villor, bebodda av sådana medmänniskor, vilka av försynen redan här i jordelivet begåvats med ekonomisk framgång. Enligt fader Calvin utgör en sådan gest från försynen ett tydligt tecken att vederbörande får tillbringa evigheten i de saligas boplatser. De andra få bokstavligen dra åt helsicke. Ansedda kännare av amerikanskt psyke påstå att ovanstående, en aning krassa uppfattning ej är alltför sällsynt "over there". Efter sådana utflykter och fromma betraktelser kan den trötte turisten friska upp sitt sinne med en liten rundtur i Hollywoods nattlokaler, där det naturligtvis offras såväl till Bacchus som till Venus, men där den snälla gossen kan trösta sig med enbart de välorganiserade dans och musiknumren som äro synnerligen se- och hörvärda. Vill man sedan vara extra älskvärd mot U.S.A. och framhäva det som de stora kontrasternas land kan man ju skänka en tanke åt det jättelika Palomar-observatoriet, som uppe i det blå ovanför Hollywood under nattens timmar utvidgar stjärnevärlden med några extra milliarder. Så särskilt trivsamt kan man ändock ej säga att det är i Los Angeles men kommunikationerna giva möjlighet till utflykter: Enär frysrummen i vår till Le Havre destinerade båt ej kunde sluka apelsiner fort nog, fingo vi ett par dagar fria för besök vid ett av världens underverk: Colorados Grand Canyon. Genom förkastningar och erosion har här blottats klippor och avlagringar från urberget upp till geologiskt sett färskaste bildningar. Grundfärgen är ockraröd och de olika lagren sträcka sig ~~sär~~ milsvitt, det hela påminnande om ett jack i en jättelik tusenblads-tårta. Jacket är åtskilliga kilometer brett och djupt, djupt nere under branterna lyser här och var Colorado-floden fram. Den ~~ter sig~~

däruppiifrån som en ynklig bäck, men är i själva verket en mäktig älv, som varje dygn för med sig en liten nätt massa av 1 million ton erosionsmaterial. I alla riktningar sträcka sig vida öknar och hela conyon-området är nationalpark, så att man kan i lugn och ro vädra sin häpnad och beundran. Kaliforniabesöket fick en värdig avslutning.

april

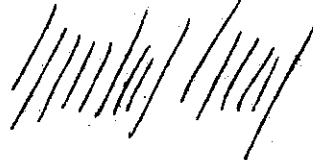
M/S Risanger, som i början av ~~XXXX~~ förde oss och ett 10-tal andra passagerare från Los Angeles, visade sig vara ett till alla delar perfekt fartyg, ingen lyx men sjömässigt prima.

Inledningsvis har jag nämnt om den händelse, som utgjorde resans tragiska avslutning. Ingen läkare fanns ombord och trots den gode och duktige kaptenens ansträngningar och medicinerande efter telegrafiska besked från Hospitalet i Balboa dukade min reskamrat under för en lunginflammation efter endast en tre fyra dagars sjukdom. Som förklaring må kanske gälla hans nedsatta allmäntillstånd, sedan han två gånger tidigare under resan haft ett par allvarliga perser.

I Panama-kanalen mötte den mest fruktansvärda hetta och en procession mynigheter, som skulle informeras om ~~en~~ dödsfallet etc. Färden genom kanalen kan numera ske på natten och jag fick uppleva passagen genom de världsberömda slussarna i blåaktig elektrisk belysning, som kom negrernas (slussarnas tjänande bröder äro alla coloured gentlemen) ansikten att te sig skräckinjagande spöklika. Eljes var kanalen utprickad med tättsittande olikfärgade lanternor, vadan det hela verkade som ramen till en mångmila svensk kräftsexa. Efter ett par veckor på havet och några timmar i luften var jag hemma.

Då jag läser min resummé i färdigt skick är jag ej nöjd. Redan titeln är fullkomligt misslyckad: "jorden runt" går ju an i vår tid fastän för ej alltför många århundraden sedan hade den berett mig en otrevlig hädanfärd på ett halster. "Ett lagom antal dar". Vilken dåraktighet! Vad är lagom i det här sammanhanget? Gamle Kant ansåg det vara viktigast att njuta tingens och idéernas skönhet under en livslång vistelse i sitt Königsberg. Andra - och dit hör min ringhet - har större lust att se sig om. Vilket är riktigast? Fan fx vete?

Vördsamt,

9/5-54

Östermalmsgatan 49
Stockholm